

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นชาวพุทธมีवासนามาก เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาใช้ชีวิตเป็นแบบอย่าง ชีวิตเป็นแบบอย่างนะ เวลาบิณฑบาต เห็นใหม่ งานของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พุทธกิจ ๕” พุทธกิจ ๕ นะ แล้วเวลานอนสี่หยาสน์ เห็น ใหม่ กิริยามารยาทเป็นที่เคารพนับถือมาก แล้วเวลาลูกศิษย์ สาวก สาวกะ ตั้งแต่พระสารีบุตรลงมา ชำระกิเลสได้ แต่ชำระवासนาไม่ได้ อำนาจवासนา เห็นใหม่ เรื่องกิริยาทำทางชำระไม่ได้ แต่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระได้ เหมือนช่างศึก เวลาออกศึกไม่กลัวสิ่งใดๆ เลย ไม่กลัว สิ่งใดๆ เลย มีความมองอาจกล้าหาญมาก มีความมองอาจกล้าหาญนะ

แต่เวลานางมาคันทียาที่ว่าจ้างคนมาค้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไม่องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช้ฤทธิ์ใช้เดชแก่ใจเขาละ? เขาจ้างคนมาค้านะว่า “คนหัวโล้น สมณะหัวโล้น เป็นอฐ เป็นลา”

ถ้ามีฤทธิ์มีเดช ทำไมปล่อยให้คนมาจบบ้างอย่างนั้นล่ะ? การจบบ้างอย่างนั้นมันเป็น เรื่องกรรมของเขา เป็นเรื่องกรรมของเขา เป็นความรู้สึกรู้สีกของเขา เห็นใหม่ แต่องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ามีฤทธิ์มีเดชมาก จะทำอะไรก็ได้ แต่ทำไปแล้วมันเป็นสร้างเวรสร้างกรรม เห็น ใหม่ ด้วยความเมตตาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ นี่ชีวิตแบบอย่าง

วางธรรมและวินัยไว้ แล้วเราประพฤติปฏิบัติกัน ถ้ามันเป็นธรรมวินัยนะ มันจะออกมา จากหัวใจ ถ้ามันไม่ออกจากหัวใจนะ กิริยาจากภายนอก กิริยาจากภายใน กิริยาจากภายนอก กิริยาทำทางมันออกมาจากหัวใจทั้งนั้น คนตายเท่านั้นที่นอนอยู่เคลื่อนไหวไม่ได้ คนเป็น เคลื่อนไหวได้ แต่เคลื่อนไหวด้วยใจที่เป็นคุณธรรม กับเคลื่อนไหวด้วยใจที่เป็นบาปอกุศล ถ้า เคลื่อนไหวด้วยความเป็นบาปอกุศลนะ การแสดงออกไปมันอาจจะนุ่มนวลตอนแรก แต่เราก็ เห็นเวลามันแสดงออกมาได้เหมือนกัน เห็นใหม่

แม่ปู่ แม่ปู่นี้เวลาสั่งสอนเขาละ “ลูกเดินให้ตรงๆ นะ เดินแบบแม่นี้ แม่เดินตรงเป็ยะเลย”

เห็นไหม แม่ปุ้มมันจะสอนลูกมัน “ลูกๆ เดินตามแม่นี้ แม่เดินตรงเป็ยะเลย”

แล้วแม่ปุ้มมันเดินตรงได้ไหม? แม่ปุ้มมันเดินตรงไม่ได้เพราะอะไร?

เพราะว่าธรรมชาติของปุ้มมันเดินอย่างนั้น แต่ก็อยากจะให้ลูกเดินตรง แล้วลูกมันจะเดินตรงตามแม่มันได้อย่างไร? มันก็ตามแม่น่ะ

หลวงตาท่านเทศน์บ่อย “คนเลี้ยงม้าขาเป๋ เดินกะเผลก เวลาเลี้ยงไปม้าดีๆ มันเดินตามเจ้าของมัน มันก็เดินกะเผลกๆ ไปอย่างนั้น”

แม่ปุ้มสอนลูกปุ้ม ธรรมและวินัย เห็นไหม ออกมาจากหัวใจ ถ้าออกมาจากหัวใจ หัวใจที่เป็นธรรม การที่เป็นธรรม การแสดงออกเป็นกิริยา สิ่งทีกิริยานะ

ผู้เป็นครูบาอาจารย์ เห็นไหม รู้..พูดได้ก็มี รู้..ไม่พูดก็มี ไม่รู้..พูดบ่อยมาก ไม่รู้..พูดไปมาก เห็นไหม ไม่รู้เอาอะไรมาพูด? มันพูดด้วยสัญญา ด้วยความจำ เห็นไหม จำจากธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอามาเป็นสินค้า สินค้าณะเวลาพูดธรรมนะ เวลาพูดธรรมะพูดออกไปเป็นธรรมะ แต่พฤติกรรมของเรานั้นเป็นธรรมไหม? ถ้าพฤติกรรมนะ มันจะไม่ใช่แม่ปุ้ม ใจ มันจะไม่ใช่แม่ปุ้ม

แต่เวลาพระสารีบุตร เวลาโคดข้ามคลอง การโคดข้ามคลองมันเป็นสิทธิส่วนบุคคล สิทธิส่วนบุคคลคือเป็นกิริยาของพระสารีบุตรเอง แต่เวลาท่านทำประโยชน์ เห็นไหม เป็นเสนาบดีโดยธรรม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม ผู้ที่จะเข้าใจผู้ที่จะตีความหมายได้ แดกฉานคือพระสารีบุตร เห็นไหม เวลาประโยชน์มหาศาลเลย ประโยชน์ก็คือว่าเวลาพระสงฆ์พระฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วสงฆ์ก็ไปถามพระสารีบุตร เวลาใครมีปมในหัวใจก็ไปถามพระสารีบุตร แล้วไม่เข้าใจก็ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ถ้าเป็นเราแสดง เราก็แสดงอย่างนั้น” เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระสารีบุตรแสดงธรรมอย่างนี้ ท่านก็แสดงอย่างนี้ ถ้ามาถามเรา เราก็จะตอบอย่างนี้เหมือนกัน สิ่งที่เป็นประโยชน์ ใจ

การกระทำของพระสารีบุตรเป็นธรรมมหาศาลเลย เป็นคุณประโยชน์มหาศาลเลย แต่
กิริยาการกระโดดข้ามคลอง เรามองได้แค่นั้นไง ด้วยสายตาของปุถุชน ด้วยสายตาของมนุษย์ ก็
เห็นว่าการแสดงกิริยาอย่างนี้มันเป็นการแสดงกิริยาแล้วมันไม่สวยงาม แต่ผลที่พระสารีบุตรทำ
ประโยชน์กับศาสนานี้มหาศาลขนาดไหน

นี่รู้จริง รู้จริงมันจะออกมาจริง ถ้าหัวใจเป็นธรรมนะ หัวใจเป็นความจริงนะ มันจะ
นูนมวลอออกมาจากหัวใจอันนั้น หัวใจอันนั้นออกมามันจะไม่เบียดเบียนใครนะ ถ้าเป็นกิริยาของ
เรานะ เรื่องส่วนตัวของเราคือเรื่องสิทธิของเรา มันอยู่ในกุฎ อยู่ในวิหารของเรา แต่ถ้ามัน
กระทบกระเทือนคนอื่นออกไปข้างนอก มันการกระทบกระเทือนคนอื่นออกไป เห็นไหม ธรรม
วินัยถึงต้องมาบังคับตรงนี้ไง

ทรมาน ทรมานสัตว์ เห็นไหม ทรมานสัตว์ สวาก-สวากะ เราเป็นสัตว์ สัตตะคือผู้ซึ่ง
เห็นไหม ว่าสัตว์ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐ ประเสริฐที่ไหน? ประเสริฐเพราะเราคิดว่าเราประเสริฐ
เอง ครูบาอาจารย์ท่านว่า ยักษ์หูสั้น ประเสริฐทำไมทำลายเขา ประเสริฐทำไมเบียดเบียนเขา
ประเสริฐทำไมทำให้คนอื่นเขากระทบกระเทือน ถ้าประเสริฐ เห็นไหม ถ้าประเสริฐแล้วมันต้อง
ดูใจของเราสิ เพราะเราผ่านวิกฤตอย่างนี้มา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาอดอาหาร ๔๘ วัน เวลาคลื่นลมหายใจ เวลา
ประพฤติปฏิบัติมา วิกฤตอย่างนี้มันผ่านมาอย่างไร? แล้วมันเป็นผลไหม? มันไม่เป็นผลเพราะ
อะไร? เพราะมันเป็นเรื่องกระทำของกาย เรื่องกายภาพ มันไม่เรื่องเข้าถึงหัวใจ เห็นไหม

ถึงกลับมา กลับมาเรื่องอานาปานสติ กำหนดลมหายใจ กำหนดลมหายใจ ลมหายใจ ลม
มันพัดอยู่ โลกอากาศมันพัดมันแปรปรวนอยู่นี่ มันเป็นอานาปานสติไหม? ลมมันพัดอยู่มันเป็น
อะไร? มันไม่เป็นอะไรเลย แต่ลมหายใจของเรามันเป็น เป็นเพราะอะไร? เป็นเพราะเรามีหัวใจ
หัวใจเรากำหนดลม หัวใจกำหนดลมแล้วลมเวลามันสุดเข้าไปในร่างกายใครเป็นคนรับรู้ หัวใจ
ใช่ไหม? หัวใจเป็นผู้รับรู้ใช่ไหม? อานาปานสติมันเกิดมาที่ใจ เพราะใจมันสงบเข้ามา เห็นไหม
กลับมากำหนดอานาปานสติให้จิตสงบเข้ามาจากภายใน มันถึงเป็นสัมมาทิฐิไง

แต่ถ้ากำหนด กำหนดจากภายนอก เห็นไหม กำหนดคูสิ ดูเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าอดอาหาร ทรมานจนขุมขนนี้เน่าหมดเลย นี่ขน นี่ขนเรา ขุมขนนี้เน่าจนขนหลุดหมด
เลย เห็นไหม กิเลสมันก็อยู่กับเรา กับเราคืออยู่กายภาพนี้ไง แต่มันไม่ใช่ กิเลสมันอยู่ที่ใจ กลับมา

กำหนดอานาปานสติ จิตมันรวมกันเข้าไป เห็นไหม บุพเพนิวาสานุสติญาณข้อมูลของใจ เพราะ
ใจเข้าไปถึงตัวของใจ ใจมันจะเห็นข้อมูลของมัน ข้อมูลสิ่งที่จิตนี้มันพาเกิดพาดาย

เมื่อก่อนจะมานั่งอยู่ที่นี้ เมื่อชาติที่แล้วเป็นอะไร?

เมื่อวานที่มานั่งอยู่ เมื่อวานนี้มันอะไร?

เดือนที่แล้ว ปีที่แล้วมันเป็นอย่างไร?

จิตย้อนกลับไปมันเป็นอย่างไร?

เพราะข้อมูลใจมันมีอยู่แล้วใช่ไหม? เมื่อวานเรานึกได้สิ แต่เราระลึกถึงชาติที่แล้วไม่ได้
เพราะอะไร เพราะมันเป็นมิติ มันเป็นมิติที่มันขาดช่วงมาจากสมมุติ แต่ใจไม่ขาดช่วง เพราะถ้า
ใจมันขาดช่วงทำไมคนมีอำนาจวาสนากรรมต่างกัน คนมีเขavnปัญญาต่างกัน คนโง่คนฉลาด
ต่างกัน คนโง่คนฉลาดต่างกันมันมาจากเมล็ดเดิมของใจ เมล็ดเดิมของใจคือจิต คือปฏิสนธิวิญญาณ
ปฏิสนธิคือจิตตัว ปฏิสนธิที่มากเกิดเป็นมนุษย์ มันสืบต่อได้มันถึงย้อนกลับ
บุพเพนิวาสานุสติญาณ เห็นไหม

จิตเวลาเข้าไปถึงข้อมูลเดิม มันจะย้อนข้อมูลที่สะสมมาจนเป็นจรตนิสัยของมนุษย์
มนุษย์จะเป็นนิสัย นิสัยหยาบ นิสัยละเอียด ปัญญาหยาบ ปัญญาละเอียด สิ่งนี้มันมีข้อมูลของมัน
มันเป็นเมล็ดใน มันเป็นเรื่องของใจ บุพเพนิวาสานุสติญาณรู้ขนาดนี้ เวลาคลายตัวออกมาก็ปลูชน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ไม่ใช่” กำหนดลึกเข้าไปอีก จากที่ว่าสิ่งที่เห็น
ข้อมูล เห็นไหม ข้อมูลนี้ถ้ามันไม่มีที่สิ้นสุดนะ มันก็ต้องขับเคลื่อนไป เห็นไหม จตุปปาตญาณ
จิตที่ถ้ามันยังมีแรงจับอยู่ แรงจับนี้ยังไม่สามารถทำลายมันได้ แรงจับนี้ยังมีอยู่ มันต้องเป็นไป
โดยธรรมชาติของมัน

จิตมันต้องเกิด เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เกิดต่างๆ มันต้องเกิดโดยธรรมชาติของมัน
จตุปปาตญาณเห็นแต่ข้อมูลเดิม เห็นข้อมูลเดิมสิ่งที่มันจะเป็นปัจจุบัน แล้วสิ่งที่ปัจจุบันจะ
เคลื่อนไปอนาคต เคลื่อนเป็นอนาคตไปเพราะปัจจุบันมันเป็นผู้รู้ อดีต อนาคต มันไม่ย้อนกลับ
เข้ามาที่ปัจจุบัน พอย้อนไป จิตถ้ายังไม่สิ้นมันก็ต้องเกิดอย่างนี้แน่นอนๆ จตุปปาตญาณ เห็น
ไหม นี้วิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้ารู้ว่าข้อมูลเราเป็นอะไร เรากลับไปบ้าน เราไปเปิดบัญชีเรารู้ว่าทรัพย์สมบัติเรามีเท่าไร แล้วเราจะใช้จ่ายอย่างไร? ใช้จ่ายอย่างไร? เราต้องมีหนี้สินเราใช้จ่าย เราต้องเป็นหนี้ใคร ต้องใช้ใคร มันก็ต้องมีบัญชีของเราอยู่เห็นไหม แล้วใครเป็นคนดูบัญชีของตัวเอง ใครเป็นคนที่ใช้หนี้ล่ะ? ก็จิตใจ ก็เราเจ้าของเงินนี้ไง เจ้าของข้อมูลของใจใจ แต่มันไม่กลับมาที่ปัจจุบันเพราะอะไร? เพราะยังไม่มียोगค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้ไหม? มรรคญาณมันยังไม่เกิด อริยสัจยังไม่เกิด

คุณิ ขณะที่ยังไม่เกิด กว่ามันจะชำระมันจะรู้เข้ามา แล้วมันเข้ามาในปัจจุบัน จากอานาปานสตินะ อานาปานสติคือเรากำหนดลมหายใจ แล้วนี่จิตมันสงบเข้ามาจนเห็นข้อมูล เห็นการกระทำของจิต แล้วจิตเห็นการกระทำของจิต นี่ธรรมะมีอยู่แล้ว ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ก่อนๆ รู้ก่อนอย่างนี้ มรรคญาณมันเกิด เกิดมาจากปัญญาชำระกิเลสนะ นี่อัสวักขยญาณ ปัจจุบันนี้รู้บัญชี ปัจจุบันที่รู้ต้องเป็นหนี้ ปัจจุบันแล้วทำลายปัจจุบัน ทำลายเจ้าของบัญชี ทำลายเจ้าของที่เป็นหนี้ เห็นไหม จิตมันพ้นไปอย่างนั้น

สิ่งนี้มันเป็นมาจากใจ ถ้ามันเป็นมาจากใจ มรรคญาณเป็นมาจากใจ มรรคมันอยู่ข้างในนะ กิริยาภายนอกนี้หยาบมาก ถ้ากิริยาภายนอกมันหยาบ เห็นไหม ถ้ามันเป็นความจริงจากภายใน กิริยาภายนอกมันก็เป็นอำนาจวาสนาของสัตว์โลก สัตว์โลก เห็นไหม ชีวิตแบบอย่าง เราเป็นชาวพุทธไง เราเกิดมาในพุทธศาสนา พุทธศาสนาเป็นศาสนาของใคร? ศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม บัญญัติ “ภิกษุห้ามแสดงอวดอุตริมนุสสรธรรม”

แต่เวลามีลัทธิต่างๆ มาทำท่าย พระพุทธเจ้าบอก “เราจะแสดงเอง”

จนลูกศิษย์ไปถามว่า “อ้าว ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติวินัยไว้บอก ว่า ภิกษุอวดอุตริมนุสสรธรรมเป็นอาบัติปาราชิก แล้วทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะแสดงเองล่ะ”

“ทำไมจะแสดงไม่ได้ เปรียบเหมือนสวนมะม่วง เราเป็นเจ้าของสวนมะม่วง เราห้ามคนอื่นเด็ดมะม่วง เจ้าของสวนเด็ดมะม่วงได้ไหม?”

นี่ก็เหมือนกัน ศาสนาพุทธเป็นของเรา เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะแสดงไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงแสดงมยก

ปาฏิหาริย์กับพวกลัทธิ พวกที่มาทำมาทาย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไม่ให้ลูกศิษย์ทำ แล้วพอไม่ให้ลูกศิษย์ทำ เขาไม่มีคุณสมบัติเขาก็คิดว่าไม่มีใครทำได้แล้ว เขาถึงออกไปพูดโม้โอ้อวดไปว่าเขาจะมีฤทธิ์มีเดช เขาจะแสดงแข่งกับสากยบุตร แข่งกับลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ไม่ให้ทำ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้กระทำเอง พอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารับทำเขา พอรับทำเขา พระโมคคัลลานะก็ไปขอทำหน้าที่แทน ใครก็ขอทำหน้าที่แทน บอก

“ไม่ได้.. ไม่ได้.. แล้วเธอจะอย่างไร”

“จะทำอย่างนั้น จะแสดงฤทธิ์อย่างนั้น”

“ไม่ได้.. ไม่ได้..”

เป็นหน้าที่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะต้องเชิดชูศาสนา จะวางศาสนาไว้ เพราะสร้างบุญญาธิการมาเป็นหัวหน้า เป็นเจ้าของศาสนา เป็นผู้รู้คัมภีร์ธรรมะที่มีดั้งเดิมอยู่แล้ว เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เวลาสิ้นกิเลสไปแล้ว มารมาดลใจตลอดจะให้ตายซะ ตายซะจะได้ไม่ต้องมารื้อสัตว์ขนสัตว์ไว้

“มารเอ๋ย เมื่อใด ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราจะไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมปรินิพพาน”

จนถึงที่สุดนะ วันมาฆบูชาณะ การสร้างสมบุญญาธิการจนลูกศิษย์ลูกหา ภิกษุ ภิกษุณีสามารถไป เพราะพระอรหันต์มหาศาลเลย คุณิ นางภิกษุณีก็เป็นพระอรหันต์ เห็นไหม พระอรหันต์มันรู้เรื่องภายในทั้งหมด มันรู้ข้อมูลทั้งหมด มันเปลื้องความสงสัยของใจทั้งหมด แล้วมันจะไปสงสัยอะไร ในโลกนี้มันจะมีอะไรน่าสงสัย ในโลกนี้ในจักรวาลนี้มันจะมีอะไรน่าสงสัย ถ้าหัวใจมันหายจากความสงสัย อะไรจะมีความสงสัย เห็นไหม ถ้าใจที่มันหมดจากความสงสัยแล้ว ทำไมมันจะเปลื้องกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ไม่ได้ไป

“มารเอย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรา สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะปรินิพพาน”

เห็นไหม วางศาสนาไว้กับภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ ความจาบจ้วงของที่เขาโจมตี เขาเพ่งเล็ง เขาจับผิดศาสนา ภิกษุ ภิกษุณีจะเปลื้องจะเปลื้องออก จะเปลื้องสิ่งที่เขาโจมตี เขาทำลาย เปลื้องออกๆ แก้ไขคำโจมตีของเขา ไม่ใช่เรามาเป็นแม่ปู่กันเอง มาทำลายกันเอง มาทำลายมันเหยียบย่ำให้มันดำซาไปเอง เห็นไหม

ศาสนาถ้ามันมีคุณธรรมจากใจขึ้นมา มันจะเห็นคุณค่า เห็นคุณค่า คุณดี คุณหอม เวลาเด็กเราเกิดขึ้นมา จะทำวัคซีนๆ ให้หมดเลย เพราะป้องกันโรคๆ ทำไมเรามีลูกมา ทำไมเราไม่ปล่อยลูกเราไม่ต้องฉีดวัคซีน ปล่อยให้ลูกมันไปผจญภัยของมันละ ทำไมเราต้องเอาลูกเราป้องกันวัคซีน วัคซีนทุกชนิดเลยต้องป้องกันไว้เพื่อจะให้ลูกเราเข้มแข็งละ

ธรรมวินัยก็เหมือนกัน ข้อวัตรปฏิบัติก็เหมือนกัน มันเป็นการที่ทำให้พวกเราเข้าถึงธรรม เข้าถึงธรรม แล้วข้อวัตรปฏิบัติมันก็เหมือนวัคซีน เหมือนกับธรรมวินัย เหมือนเกราะป้องกัน แล้วมาทำลายกันได้อย่างไร! มันต้องอยู่ในกฎกติกาสี กฏกติกาศา เห็นไหม นี่ธรรมวินัย

เราเกิดในศาสนาพุทธนะ พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประเสริฐมาก ถ้าประเสริฐมาก เราจะประเสริฐเราก็ต้องเห็นคุณค่าของมัน เหมือนการป้องกันนะ เขาจะเห็นวัคซีนหรือการต่างๆ การป้องกันจะเกิดประโยชน์มากเลย แต่กิเลสมันไม่เห็นประโยชน์สิ่งนั้น มันไปยึดไปทำลายสิ่งนี้ได้ อย่างไร? ถ้ารู้ทันอย่างนี้แล้วจะบอกว่าสิ่งที่มันเป็นคุณธรรมออกมาจากใจ รู้ก็พูดได้นี้ไม่จริงแล้ว ถ้ารู้ก็พูดได้มันเห็นคุณค่ามาก รู้ก็พูดได้ ทำไมเราจะไม่รู้ว่สิ่งนี้มันป้องกันโรค ทำไมสิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเรามั่นเจริญเติบโตมา แล้วเราไปประมาทเล่นเล่อกับสิ่งนี้ แล้วว่ารู้จริงมันเป็นไปได้อย่างไร? มันเป็นไปได้ไม่ได้เลย เห็นไหม นี่แม่ปู่

“เอ็งเดินให้ตรงนะ” สอนลูกนะ “เดินให้ตรงๆ นะ”

แต่มันเดินบิดไปยังงี้ก็ไม่ใช่ไร แม่ปู่มันมีอำนาจ มันเป็นแม่ปู่ มันจะสอนลูกให้มันเดินตรง แล้วมันเดินตรงกันไปได้ได้อย่างไร? แต่ถ้าเป็นคนตรง มันจะตรงจากแม่ปู่ก่อน แม่ปู่ต้องเดินให้ตรงก่อน จะสอนเขาตัวเองต้องเดินให้ตรงก่อน ถ้าตัวเองเดินตรงได้จะสอนคนอื่นได้ ตัวเอง

เดินตรงไม่เป็น แต่บังคับให้ลูกมันเดินตรง มันจะตรงไปได้อย่างไร? มันตรงไม่ได้เลย เห็นไหม มันขัดแย้งกับข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริง เห็นไหม ต้องเป็นความจริง ความจริงอยู่กับใจ แล้วอยู่กับใจมันอยู่กับตลอดไป ไปที่ไหนก็ได้ เผลออยู่กับสิ่งใดก็ได้ มันจะเป็นความจริงตลอดไป ไม่เคยกลัวสิ่งใดเลย เพราะมันจริงจริงๆ ความจริงก็คือความจริง ไม่ใช่ความปลอม ความปลอมไม่กล้าเผชิญหน้ากับสิ่งใดๆ เลย ถ้าใครเคารพบนอบ เชื่อ ถึงการแสดงออก ถ้าเขาไม่เคารพบนอบ ไม่เชื่อ ไม่กล้าแสดงออก แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแก้ลัทธิต่างๆ แก้ลัทธิต่างๆ มันตรงข้ามทั้งนั้น ทำไมเอาเขาอยู่หมดเลย เอาเขาอยู่ได้เพราะอะไร เพราะมันเป็นความจริง ความจริงไม่เคยกลัวสิ่งใด เว้นไว้แต่ความปลอมเท่านั้น มันไม่กล้าเผชิญหน้ากับสิ่งใด ไม่กล้าเผชิญหน้าสิ่งใดๆ เลย! เก็บสะสมหมักหมมไว้ในหัวใจ เห็นไหม ถ้าเป็นความจริง ความจริงต้องเป็นอย่างนี้

เราเกิดเป็นชาวพุทธนะ ลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้เป็นชีวิต เป็นแบบอย่าง เราจะดำเนินการอย่างไร? เราจะเคารพธรรมวินัยไหม? ถ้าเคารพธรรมวินัย ต้องเคารพจากใจของเรา เราจะไม่กล้าทำอะไรๆ ที่มันขัดแย้งกับธรรมวินัยเลย เว้นไว้แต่ เว้นไว้แต่มันเป็นเรื่องของกรรม เรื่องของความผิดพลาด เรื่องของกรรมเรื่องของวาระที่มันมาถึง ใอันมันสุดวิสัย

คำว่า “สุดวิสัย” เราตั้งใจทำคืออยู่ แต่มันสุดวิสัย คำว่า “สุดวิสัย” ก็ยอมรับ ยอมรับแบบสุดวิสัย แต่ไม่มีเจตนาทำมัน ไม่มีเจตนา ไม่มีสติใจ แต่มันสลดสังเวช

นี่ไงที่ว่าครูบาอาจารย์ท่านปลงธรรมสังเวชไป มันปลงธรรมสังเวชนะ มันสุดวิสัยที่เราจะแก้ไข มันต้องเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้เพราะมันเป็นเป็นอย่างนี้ เพราะมันมีกรรมอย่างนี้ เพราะมันสร้างกันมาอย่างนี้ มันถึงสลดสังเวช กรรมมันเป็นเป็นอย่างนี้ เห็นไหม นี่ปลงธรรมสังเวช มันสลดมันสลดนะ เพราะมันสุดความแก้ไขของเรา แต่จิตของเรา ความรู้สึกของเรา ใจของเราแก้ไขได้ ถ้าจะแก้ไข เว้นไว้แต่มันด้าน มันไม่ยอมรับ มันก็จะไม่มีโอกาส แล้วมันจะไม่ได้แก้ไข เอวัง